

Lapin älykkään erikoistumisen strategia 2023 - 2027

LLHall 16.12.2022 § 138
371/00.04.00/2022

Valmistelija Lilja Virpi Lapin liitto

Älykäs erikoistuminen edellyttää tunnistamaan alueen vahvuudet ja ohjaamaan kehittämisen panostuksia (EAKR pääosin) niihin. Strategiana se täydentää Lappi-sopimusta keskittymällä TKI –toimintaan ja osaamisen sekä elinkeinojen uusiutumiseen innovaatiotoiminnalla. Älykäs erikoistuminen ohjaa sellaisen osaamisen kehittämiseen, joka laajasti palvelee eri toimialojen uusiutumista (esim. kiertotalous tai digitaaliset ratkaisut), kyse ei siis niinkään ole toimialojen suorasta kehittämisestä.

Lapin älykkään erikoistumisen strategian uudistaminen käynnistettiin maaliskuussa 2022. Strategian lähtökohtana oli tehdä elinkeinolähtöisempi strategia Lapille, vihreä ja digitaalinen kaksoissiirtymä huomioiden. Lapin älykkään erikoistumisen strategiaa kehitetään Lapin liiton FOKUS –hankkeessa.

Strategiatyö käynnistettiin aineistonhankinnalla, johon sisältyi kirjallisen materiaalin lisäksi asiantuntijahaastatteluja (54). Haastattelut toteutettiin laajasti eri toimijat, sektorit ja toimialat huomioiden. Lisäksi alueen toimijoille järjestettiin 8 työpajaa, joissa keskusteltiin strategian tavoitteista, painopisteistä ja innovaatiotoiminnan haasteista. Elinkeinojen kehittämistarpeiden kartoittamiseksi toteutettiin kolme selvitystyötä kaivannaisalan, metsäsektorin sekä hyvinvointi- ja matkailualojen yritysten innovaatiotavoitteiden kasvuntarpeiden kartoittamiseksi. Lisäksi Lapin kauppakamari tuotti selvityksen Lapin kärkitoimialojen kehittämistarpeista strategiatyön tueksi. Kauppakamarin aineistossa huomioitiin eritoten metsäsektori, mineraalit ja matkailu.

Aineistonhankinnan kautta tunnistettiin Lapille kasvuteemoja, joita arvioitiin yritysten tarpeiden, alueen osaamisen, yhteistyön sekä kestäväen kehityksen näkökulmasta. Kasvuteemoista muodostettiin strategian painopisteet, joissa tunnistettiin olevan eniten potentiaalia kasvulle.

Strategian painopisteet ovat:

- **Kiertotalous kestäväen kasvun perustana**
Tavoite: *Vahvistaa Lapin roolia kiertotalouden edelläkävijänä ja tukea yritysten siirtymää kohti resurssiviisaampaa toimintaa*
- **Hyvinvointi- ja elämyspalveluita luonnosta**
Tavoite: *Hyödyntää luontoa kestävästi hyvinvoinnin ja elämyspalveluiden lähteenä sekä vauhdittaa yritysten vastuullista kasvua*
- **Uusiutuvan energian ratkaisut omavaraisuuden edistäjänä**
Tavoite: *Vahvistaa Lapin roolia uusiutuvan energian ja energiateknologian soveltamisen kärkialueena*
- **Teknologiat kestäväen tuotannon ja palveluiden uudistajana**
Tavoite: *Yritysten kilpailukyvyyn kasvattaminen vauhdittamalla kehittyneiden teknologioiden käyttöönottoa*

Älykkään erikoistumisen strategia on lausuntokierroksella 9.1.-30.1.2023. Lausuntoja pyydetään mm. Lapin kunnilta ja kuntien elinkeino-yhtiöiltä, seutukunnalliselta kansainvälistymisen yhteistyöryhmältä, oppilaitoksilta ja tutkimuslaitoksilta, aluehallintovirastolta, ELY –keskukselta, Lapin kauppakamarilta ja Lapin yrittäjiltä.

Lapin älykkään erikoistumisen strategia 2023 – 2027 on käsiteltävänä hallituksessa 27.2.2023.

Esittelijä maakuntajohtaja Riipi Mika Lapin liitto

Päätösesitys Hallitus päättää lähettää Lapin älykkään erikoistumisen strategian 2023 - 2027 luonnoksen esittelyn mukaisesti lausunnoille. Lausunnot pyydetään 30.1.2023 mennessä.

Päätös Hallitus hyväksyi päätösesityksen keskustelun jälkeen yksimielisesti.